

Pomázi Polgár

Pomáz Város Önkormányzatának havonta ingyenesen megjelenő lapja

XXIX. évfolyam 1. szám

2020. január

BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT!

4-5. oldal

KÁBÍTÓSZERHELYZET POMÁZON

9. oldal

BESZÉLGETÉS PETRÁS MÁRIÁVAL

11. oldal

KARÁCSONY A SZERB NEMZETISÉGNÉL

Magyar Kultúra Napja

2020. január 19. 17.00 órától
Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár
Versfürdő

Különleges előadással ünnepeljük 2020. január 19-én vasárnap, 17 órai kezdettel a Magyar Kultúra Napját: érzéknyitogató lelki utazás, lelket gyönyörködtető, meditatív hanghatások, csodálatos magyar versek. A hangok olyan széles skálán áramlanak, hogy az egészen más dimenzióba helyezi az egyébként is gyönyörű és mélyreható versek nagyságát, és eddig nem tapasztalt módon sokszorozzák meg a szavak erejét.

A Versfürdőt Kiss Eszter, a Katona József Színház művésznének előadásában hallhatjuk, a műsorban közreműködnek a Pomázi Zeneiskola növendékei, valamint a Szentistvántelepi Gyermekkórus tagjai.

Az ünnepi műsor részeként helyi képzőművészek alkotásaiból kiállítás is nyílik, mely 2020. január 26-ig lesz megtekinthető.

Mindenkit szeretettel várunk!

Pomázi Állatvédő és Állatsegítő Egyesület

ave.pomaz@freemail.hu
 06 30 658 75 33
 06 30 496 41 22
 adószám
 18668360-1-13
 bankszámlaszám
 OTP Bank, 11705008-20441069

GAZDIRA VÁRÓ KUTYUSOK

Fido
4 éves, kan

Szeret nagyokat sétálni pórázon, kizárólag sportos, aktív életet élő gazdi jelölt számára, aki kutyákhoz értő, mivel nagyon bizalmasan és félős jószág.

Bosco
5 éves, kan

Tanulékony, igényli a foglalkozást. Emberbarát, kedves kutya. Bosco nagyon is szerethető, értelmes kutya. Szépen sétál pórázon.

Lela
3 éves, szuka

Nagyon szeretetteljes, bűjös kiscsaj, akinek bár eddig kevés jutott, hatalmas a szíve. Kedves lelkű, nagyon tanulékony, értelmes és rendkívül szót fogadó hercegnő.

PILISMÉZ
Pilis hegyek méze

MÉZ HÁZHOZSZÁLLÍTÁS
 Akácméz, virágméz,
 hársmez, erdeiméz,
 levendulás méz, repceméz,
 és még sok minden.....

Elérhetőségeink:
 Tel: +36 70 532 05 61
 http: www.pilismez.hu
 Email: laszloandras74@gmail.com

Ökumenikus Imahét
Pomázon és Csobánkán
2020. január 20-25.

*„...nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántunk...”
 (ApCsel 28,2)*

- 2020. január 20. (hétfő) 18.00. Helyszín: római katolikus templom; vendéglátó: római katolikus gyülekezet; szolgáltató: Dr. Mosolygó Péter görögkatolikus parókus
- 2020. január 21. (kedd) 18.00 Helyszín: református templom; vendéglátó: református gyülekezet; szolgáltató: Lejtényi Emánuel római katolikus plébániai kormányzó
- 2020. január 22. (szerda) 18.00 Helyszín: Karitás ház Szent Miklós kápolna; vendéglátó: görögkatolikus gyülekezet; szolgáltató: Stift János református beosztott lelkész
- 2020. január 23. 18.00 (csütörtök) Helyszín: szerb ortodox templom; vendéglátó: szerb ortodox gyülekezet; szolgáltató: Ljubisav Milisavic szerb ortodox parókus
- 2020. január 24. 18.00 (péntek) Helyszín: református templom; vendéglátó: evangélikus gyülekezet; szolgáltató: Nyilas Zoltán református lelkész
- 2020. január 25. 18.00 (szombat) Helyszín: csobánkai református imaház; vendéglátó: református gyülekezet; szolgáltató: Horváth-Hegyi Olivér evangélikus lelkész

TARTALOM

VÁROSUNK

- 4 Városunk drogproblémáiról
 4 Kábítószeres bűncselekmények visszaszorításának lehetőségei
 5 Droghelyzet – mi újság Pomázon?
 6 Térítésmentesen használhatják a Művelődési Ház termeit a civilek
 6 Pomázi Önkéntes Tűzoltóság 2019. évi beszámolója
 7 Kilencvenhárom érem került a pomázi lovasíjászok karácsonyfája alá
 7 Szervezzünk ismét piacot

ÉRTÉKEINK

- 8 „Örök emlékezésre méltó jegyzések”
 8 Élő adventi kalendárium
 9 Isten tenyerén – Beszélgetés Petrás Máriával
 10 Vásár, ahogyan mi szeretjük
 10 Pomázi alkotó bécsi meghívása
 11 Karácsony a szerb nemzetiségűnél

CIVILEK OLDALA

- 12 Felzárkózunk Alapítvány
 12 Testvérműzsák Alapítvány

MÚLTUNKBÓL

- 13 Parádés kocsis végzete a Don-kanyarban

OLVASÓ OLDALA

- 14 Szilveszteri petárdázás
 14 Fiatal focistáink sikerei

KÖRNYEZETÜNK

- 15 Madarak etetése télen

DIÁKÉLET

- 16 A Mátyás és a Német sulí hírei
 17 Zeneiskola

NYÍLT TÉR

- 18 Kutyatartás télen, Gólyahírek, Állandó programok

Új Év – Új Pomázi Polgár

Az a megtiszteltetés és öröm ért, hogy 2020 januárjától átvehetem a Pomázi Polgár felelős szerkesztői munkáját. Mellette pedig a város honlapjának és Facebook oldalának a kezelését.

Magamat röviden bemutatva elmondanám, hogy születésem óta Pomázon élek, ahogy több nemzedék óta idevalósi a családom is. Gyerekkorom óta érdeklődéssel és szeretettel hallgattam a családi ünnepeken a rokonaim életéről szóló hol szomorú, hol vidám történeteket. Háborúk, családi tragédiák, szegénység, de a szegénységben is megtalált mindennapi örökök jellemzik többnyire ezeket az elbeszéléseket. Mindegyik kötődik valamilyen formában Pomázhoz, hiszen itt éltek az őseim, így a település különböző korszakairól, eseményeiről, közösségeiről is mesélnek.

Gyerekkori barátnőmmel csatlakoztunk az akkoriban újra megszervezett cserkész mozgalomhoz. Sok időt töltöttünk csapatkirándulásokon a környékbeli hegyekben, völgyekben, túrautakon. Ma is szívesen és gyakran látogatok ezekre a helyekre – például a Holdvilág-árokba, a Kő-hegyre, a Majdán-polára, a Kevélyekhez.

A diploma- és doktori munkám is a régi pomázi gyümölcs-termesztéssel, tájtörténettel, a városban még fellelhető tájfajta gyümölcsökkel foglalkozik, és persze az egykor Európában híres pomázi borral.

Sok éven keresztül dolgoztam újságíróként, az így megszerzett gyakorlatot igyekszem szerkesztőként felhasználni. Szeretném a jövőben a Pomázi Polgárban a város sokszínűségét, gazdag múltját, értékeit bemutatni. Természetesen követve a település fontos eseményeit, és azokat a döntéseket, amik az itt lakók életére hatással vannak. Emellett helyet kapnak az újságban a civil- és sportszervezetek, hogy bemutatkozhassanak, beszámolhassanak a számukra fontos eseményeiről, terveikről. Ugyanígy megszólalhatnak az olvasók is, elmondhatják véleményüket, panaszait, a városhoz kötődő történeteiket.

Kérem, olvassák és fogadják szeretettel a 2020. év első lapszámát. Ha észrevételük, saját történetük, elbeszélni valójuk van, akkor az impresszumban található elérhetőségeken elküldhetik számunkra.

Köszönettel
 NAGY SZILVIA

Pomázi Polgár

KIADÓ ÉS SZERKESZTŐSÉG

Alapító:

Pomáz Város Önkormányzata

Felelős kiadó:

Pomázi Polgármesteri Hivatal
 2013 Pomáz, Kossuth L. u. 23–25.

Kiadásért felelős személy:

Szabóné dr. Bartholomaei Krisztina
 jegyző

Felelős szerkesztő:

Nagy Szilvia

Hirdetésfelvétel:

Telefon: 06-30/203-4010
 E-mail: pilis.pomaz@gmail.com

Nyomda:

Rúna Nyomda

Felelős vezető:

Elsik Gábor

Hirdetés leadása mérethelyesen
 .pdf vagy .tif formátumban, CYMK színekben.
 Lapzárta minden hónap 20. napjáig.
 Az írások tartalmaért a szerző vállalja a felelősséget.
 Nyomtatottan megjelenik 6000 példányban,
 továbbá a www.pomaz.hu-n lapozható PDF-ben

HU ISSN 1587-7604

► Pomáz rejtelmes szeglete, a Holdvilág-árok

Városunk drogproblémáiról

Tavaly decemberben ismét azzal került be Pomáz az országos hírekbe, hogy nagyértékű kábítószert találtak egy helyi raktárépületben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) munkatársai. A 32 kilónyi marihuána mellett közel 13 millió szál csempészcigarettát és egy végrehajtás elől elrejtett nagyértékű autót is lefoglaltak.

Az elmúlt években sajnos többször előfordult, hogy városunk kábítószerezéssel kapcsolatos bűncselekmények miatt szerepelt a hírekben. 2019-ben sem ez volt az egyetlen nagyértékű kábítószerezés Pomázon. Májusban 12 kiló marihuánát foglaltak le a rendőrök egy helyi műhelyben, amelynek az értéke meghaladta a 20 millió forintot.

Évek óta probléma a város egyes részein, ismert utcáin folyó drogkereskedelem és a zavarodott, kezelhetetlen fogyasztók jelenléte. Ezért foglalkoztunk januári számunkban kiemelten a pomázi droghelyzettel.

Kábítószerezés bűncselekmények visszaszorításának lehetőségei

► Rendőrségi helyszínelés pomázi kábítószerezőgyártóknál
(Forrás: www.pomaz.hu)

Múlt-örökség Pomázon sok éves múltja van a „drogproblémának”. A főváros közelsége, a közösségi helyek, szórakoztató centrumok, diszkók bevonzták a fiatalokat az ingerszegény kisvárosból és ezeken a helyeken könnyedén megesett az első, majd ismétlődő találkozás az éppen trendi „anyagokkal”. Ezek még nem a ma ismert dizájnerdrogok voltak, hanem a tiltólistán lévő növényi és kémiai tudatmódosítók különböző változatai. Az alkalmi fogyasztók között megjelentek a függők és a tartósabb, tömegesebb igény. Ha kereslet van, akkor azt a gyors reakció is követi – ez a piac törvénye. A kezdeti (fogyasztók közül beszerezett dílekek) városi megjelenése után rövid idő telt el, és Pomázon szinte nem volt olyan év, amire ne esett volna egy-egy „nagy fogás”. Termelőket, csempészeket, csomagolókat, nagybani elosztókat fűleltek le! Valószínűleg ezek nagy jelentőséggel bírtak bűnügyi szempontból, sikeres felderítő munka eredményei voltak, de! A városban élők kevés eredményét érezték, mert a drogelosztók tovább működtek, sőt az elosztóhelyek száma nőtt, mint ahogy az ÁLDOZATOKÉ is! A lakosság panaszai erősödtek, a rendőröket, a város vezetését hibáztatták az egyre súlyosabbá váló helyzet miatt!

Jelen Lakossági fórumok kiemelt témaként szerepeltették a pomáziak a drogproblémát! Erős fellépést és megoldást sürgetnek a városban, kiemelve, hogy már nem csak a drogterjesztés-fogyasztás a probléma, hanem kísérő jelenség az egyre több vagy éppen elleni bűncselekmény, a személy és közösség elleni erőszakos fellépés a terjesztők, illetve a fogyasztók részéről. Ellenőrizhetetlen mennyiségben terjed az olcsó és kiemelten veszélyes dizájnerdrogok használata. Egyre nagyobb a veszélyeztetés már nem csak a fiatalok körében, hanem a

másik súlyos problémakörben, az alkoholfüggők körében is. Ez is jelzi, hogy komoly lakossági és szakmai összefogás hozhat csak érzékelhető változást!

Érzékeny és értő partner kíván lenni az új városvezetés. Ezt jelzi az is, hogy a szakmai bizottságok, illetve feladatkörük megerősítése erősen koncentrálna a drog problémakörre. Szociális, egészségügyi és közbiztonsági komplex beavatkozást, segítséget, jövőépítést tervezünk széleskörű részvétellel. Ennek reményeink szerint szerves része lesz a pomázi Kábítószerezési Egyeztető Fórum már megkezdett programja is, de a már érintett egyének, csoportok számára is meg kell találnunk a kiutat. Megvan a felismerés, hogy Pomázon a fő probléma nem elsősorban drogpolitikai, hanem szociálpolitikai és szegénypolitikai kérdés. Az áldozatok védelme, terelése nem rendészeti, hanem szociális és egészségügyi hangsúlyt kíván.

A terjesztők esetében viszont erőteljes, elriasztó fellépésre van szükség. Nem elfogadható, hogy a „nagy hal” fogás reményében, a dílekek szabadon tevékenykedjenek. Koordinált fellépésre, 24 órás jelenlétre, a Rendőrség, a Polgárőrség és a felállítandó Városőrség közbiztonsági tevékenysége mellett, szociális, egészségügyi és pedagógus szakemberek, illetve fiatalok és tapasztalati szakértők aktív részvételével.

KISS LÁSZLÓ
képviselő

Közbiztonsági Bizottság
Szociális és Egészségügyi Bizottság

Droghelyzet – mi újság Pomázon?

A Pomázi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) szakmai vezetőjeként arra kaptam felkérést, hogy rövid tájékoztatást adjak a városunkban jelen lévő kábítószerekről és a segítségnyújtás lehetőségeiről.

Arról, hogy milyen illegális drogokat használnak Pomázon, három forrásból juthatunk információhoz: hivatalos jelentésekből, személyes tapasztalatokból, saját kutatási eredményeinkből. Az országos rendőrségi és egészségügyi beszámolók alapján tudjuk, hogy az elmúlt évtizedben teljesen átalakult a kábítószerpiac. A jól ismert, ún. klasszikus kábítószer (marihuána, kokaín, heroin, amfetamin-származékok) mellett megjelentek és rohamosan elterjedtek azok az új pszichoaktív szerek, amelyeket gyűjtő néven dizájn drogoknak hívunk, és amelyeknek két nagy csoportja van. Az egyik a szintetikus kannabinoidok (köznyelven **biofű** vagy **herbál**). Megtévesztő neve ellenére ez egy vegyi úton előállított anyag, amibe valamilyen növényi származékot áztatnak (újban dohányt, ez a **varázsdohány**) és cigarettába tekerve elszívják. A másik nagy csoportba olyan stimulánsok tartoznak, amelyeket az utca nyelve **krisztály**ként emleget és apró kristályos formában, vagy por, esetleg folyékony állapotban árulják, használatuk elsősorban inhalálással történik, de cigarettába tekerve és injektálva is fogyasztják.

Mitől olyan veszélyesek a dizájn drogok? Röviden: teljes kiszámíthatatlanságuk miatt. Amíg a régi, jól ismert kábítószer uralták a piacot, elsősorban attól féltettük a fiatalokat, hogy nehogy túladagoljanak, függővé váljanak, vagy intravénás használók legyenek, de a szer egyszeri kipróbálása minimális kockázattal járt. A dizájn drogok összetétele folyamatosan változik, tehát senki, még a diler sem tudja, mit ad el pontosan a használónak. Ami az alkohol világában a tablettás bor – alkalmanként némi fagyállóval dúsítva –, az a kábítószer világában a biofű és a kristály. Már egyetlen használat is komoly károsodást okozhat a szervezetben, maradandó idegrendszeri és pszichiátriai tünetekkel. Egyre több szomorú példát látunk az utcán városunkban is, amikor zombiszerű állapotban, önmagukból kifordulva, akár örvongve állnak ilyen szer hatása alatt emberek. Mit tehetünk egyszerű állampolgárként, ha ilyet tapasztalunk? Az egyetlen bölcs döntés, ha **mentőt hívunk**, és közöljük a telefonban, hogy droghasználat miatt fellépő rosszulletre gyanakszunk. A szerhasználatból eredő rosszullet, valamint az ön- vagy közveszélyes, fenyegető magatartás sürgősségi toxikológiai ellátást igényel! Sokan azt gondolják, hogy értelmetlen mentőt hívni, mert két nap múlva úgyszólván újra az utcán lesz az egyén. Szenvedélybetegek gondozásával foglalkozó szakembert azt kell mondanom, hogy bizony jó, ha nem fordítjuk el a fejünket és akár sokadszor is kihívjuk a mentőt ugyanahhoz az emberhez. Egyrészt azért, mert megjelenik a hivatalos „statisztikában”, értesül róla a rendőrség is, sőt, ha gyermekei vannak, a gyermekvédelmi rendszer is beindul. Másrészt a kórházban ilyenkor nem csak a detoxikálása történik meg, hanem orvosok, szociális munkások megpróbálják őt egy bentlakásos, hosszú rehabilitációra rábeszélni. Tapasztalataim szerint minden reménytelennek tűnő, de végül felépült drogosnak az az kezdődött a gyógyulása, hogy egyszer egy mélypontot elérve mégis elfogadta a segítséget.

A fentiek mellett fontos azonban tudni, hogy gyermekeinkre nem az utca jelenti a legnagyobb veszélyt, hanem a rossz társadalmi minták. Saját kutatásunk, amelyet a pomázi iskolások körében végeztünk, is azt igazolta, hogy **a jól működő család az egyik legerősebb védőfaktor**. Az a gyermek, aki szerető, bizalmi légkörben nevelkedik és

akinek a szülei maguk is jól működő problémamegoldó és konfliktuskezelő stratégiákat alkalmaznak és nem mértéktelen alkohol- vagy gyógyszerfogyasztással kezelik feszültségeiket, jó eséllyel képes lesz helyes döntéseket hozva kikerülni a kábítószeres csapdáit.

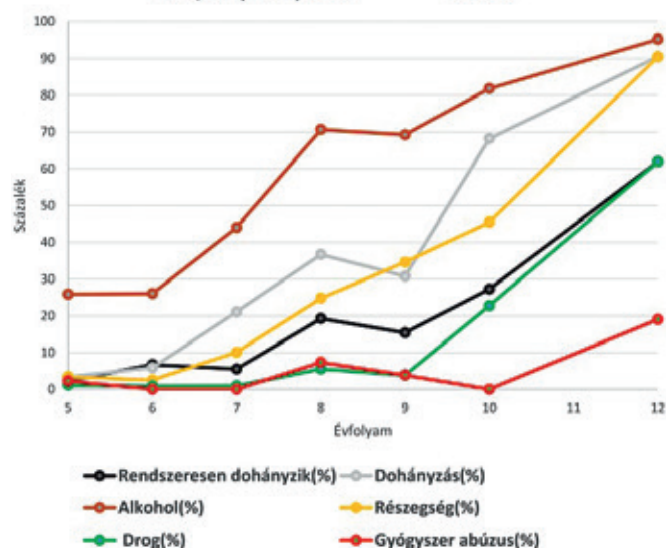
Az ábrán a pomázi iskolások körében végzett, szerhasználati szokásokat vizsgáló kutatásunk összegző diagramja látható. A teljes kutatási beszámoló és a szenvedélybetegek ellátórendszerének elérhetősége megtalálható a Pomázi KEF facebook oldalán, valamint letölthető a város honlapjáról.

Biztatom a pomáziakat, hogy tájékozódjanak minél többet ebben a témában, kísérjék figyelemmel a városi programokat, a KEF szülőknek szóló előadásait, alkalmait, kiadványait.

Felmerülő kérdés esetén a pomazikef@gmail.com címen elérnek.

ÓVÁRVNÉ HERPAI DÓRA
a Pomázi KEF koordinátora

Pomázi iskolások szerhasználatának évfolyamonként
2019., Óvárvné Herpai Dóra N=495 fő

Térítésmentesen használhatják a Művelődési Ház termeit a civilek

December 18-án tartotta utolsó ülését a 2019-es esztendőben a képviselő-testület, amelyen megválasztották a bizottságok külső tagjait és több forgalomtechnikai kérdés felülvizsgálata-ról is döntöttek.

A több mint négy órás testületi ülés az évi rendszeres rendőrségi beszámolóval kezdődött, ami után a szentendrei rendőrkapitány felé az a kérés érkezett, hogy a városban tapasztalható gyorsajtások visszahajtása érdekében, használják gyakrabban a trafipaxot.

Az ülésen megválasztották az önkormányzat munkáját segítő hat bizottság külső tagjait, akik esküt is tettek. A képviselő-testület fontos határozata volt, hogy ezentúl a Művelődési Ház termeit a helyi civil szervezetek térítésmentesen vehetik igénybe.

Ezek mellett több forgalomtechnikai kérdésben is döntöttek a képviselők. Eszerint lekerül az elsőbbségadás kötelező tábla a Luppa Vidor utcában, ami eddig nagyrészt a Városháza parkolójából kihajtók-nak adott elsőbbséget. Megvalósulhat a Béke utca és a Mártírok útja találkozásánál a gyalogátkelhely is, amit az előző városvezetéstől aláírásával több mint 2000 lakos kért. A képviselő-testület – többek között – a zebra létesítését kérte a beruházótól, hogy hozzájárjon a Budakalászt északról elkerülő, és jelentős szakaszon Pomáz közigazgatási területén haladó úthoz, amelynek építése 2021-ben kezdődhet.

Pomázi Önkéntes Tűzoltóság 2019. évi beszámolója

2019-ben 203 esetben kérték tűzoltóink segítségét. 107 esetben vonultunk műszaki mentéshez, 52 esetben tüzesethez és 44 esetben egyéb vagy téves jelzéshez. A káresetek során 31 személy sérült meg.

Településekre lebontva:

Pomáz: 126 káreset, amiből 58 műszaki mentés, 35 tüzeset és 33 egyéb vagy téves jelzés.

Csobánka: 31 káreset, amiből 25 műszaki mentés, 5 tüzeset és 1 téves jelzés.

Budakalász: 18 káreset, amiből 7 műszaki mentés, 7 téves jelzés és 4 tüzeset.

Pilisszentkereszt–Dobogókő: 16 káreset, amiből 13 műszaki mentés, 2 tüzeset és 1 téves jelzés.

Pilisszántó: 12 káreset, amiből 6 tüzeset, 3 műszaki mentés és 3 téves jelzés.

Richard, Mészáros Ákos, Palsák Attila, Palsák Gábor, Papp Ferenc, Szilágyi István.

MOLNÁR ATTILA
tűzoltóparancsnok

Önkormányzati képviselőink elérhetőségei:

Kiss László 1. választókerület
 kiss.laszlo.1vk@gmail.com 70/633-4378
 Fogadóóra: minden hónap második esütörtökjén délután 5 órakor a Mesedombi Óvodában

Leidinger István 2. választókerület
 polgarmester@pomaz.hu 20/951-4420
 Fogadóóra: e-mailes vagy telefonos egyeztetés alapján

Ország István 3. választókerület
 orszag.istvan.3vk@gmail.com 30/846-7310
 Ország Istvánképviselő, Pomáz 3. választókerület

Siklódi Csilla 4. választókerület
 siklodi.csilla.4vk@gmail.com 70/489-7047
 Fogadóóra: minden hónap első keddjén 17 órától a Műv. Házban Siklódi Csilla képviselő, Pomáz 4. választókerület

Andrásné Murányi Borbála 5. választókerület
 borbala@andrasek.hu 20/968-9811
 Fogadóóra: minden hónap utolsó keddeje, 18 órától a Művelődési Házban

Nagy István 6. választókerület
 6.ker2019@gmail.com 20/498-5672
 Fogadóóra: telefonos egyeztetés alapján Nagy István képviselő, Pomáz 6. választókerület

Hardi Péter 7. választókerület
 csikovar@gmail.com 20/336-1252
 Fogadóóra: egyeztetést követően Hardi Péter – Pomázért

Sipos Zoltán 8. választókerület
 zoltan.sipos.pomaz@gmail.com 20/294-4498
 Fogadóóra: minden hónap első keddjén 17 órától a Karitász házban (Szent Miklós tér 1.)

Kósa Anikó kompenzációs lista
 kaniko0113@gmail.com 20/398-8988
 Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban

Rédei Imre kompenzációs lista
 imredei60@gmail.com 20/928-9718
 Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban

Sarkadi Attila kompenzációs lista
 sarkadia6406@gmail.com 26/328-833
 Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban

Kilencvenhárom érem került a pomázi lovasíjászok karácsonyfája alá

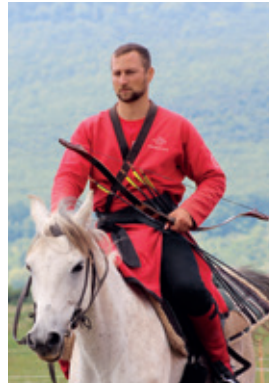
Eredményes és egyben különleges esztendőt zárhatott a pomázi székhelyű Magyar Lovasíjász Akadémia SE, amelynek sportolói tizenegy hónap leforgása alatt 93 érmet gyűjtöttek össze a Nemzetközi Lovasíjász Szövetség (IHAA) égisze alatt zajló versenyeken. Emellett négy alkalommal házigazdái is lehettek a látványos sportág kiemelkedő eseményeinek, ráadásul egy premier is a pomázi klub nevéhez fűződik.

„Büszkén számolhatok be arról, hogy a búcsúzó esztendőben a nemzetközi szövetség engedélyével, illetve közreműködésével lebonyolított 44 nemzetközi verseny közül nyolcnak a mi sportolóink is résztvevői lehettek, és azokon közel száz, érmet érő helyezést érdemeltek ki – mondta Némethy Zoltán, a Magyar Lovasíjász Akadémia Sportegyesület elnöke. – Külön is említést érdemel a májusban Pomázon rendezett és nagy sikert aratott Világkupa és Nagydíj, amely 22 érmmel gazdagította az egyre tekintélyesebbnek számító gyűjteményünket. Kítettünk magunkért a versenyek házigazdáiként is. Hagyományt teremtettünk augusztusban az első Gyermekek- és Ifjúsági Világbajnokság megrendezésével, amelyen a magyar fiatalok, élve a hazai pálya előnyeivel, elismerésre méltó eredményekkel rukkoltak ki. Reményeink már most jelezték a nemzetközi lovasíjász közösségnek, hogy a jövőben velük, az ő esélyeikkel is számolni kell. Az egyesületünknek szívügye az utánpótlásnevelés, a tehetségek felkarolása és képességeik kibontakoztatása. Évente több alkalommal tartunk kedvcsináló és szórakoztató lovas-, íjász-, illetve lovasíjász bemutatásokat, abban a reményben, hogy a hozzánk ellátogató iskolások, illetve a családok fiatal tagjai kedvet kapnak a mi szeretett sportágunk műveléséhez” – emelte ki az egyesület vezetője.

Némethy Christoph, a Magyar Lovasíjász Akadémia „frontembere”, arca és vezetőedzője, idén szintén eredményes évadot zárhatott. Kiválóan teljesített az oroszországi nemzetközi lovasíjász bajnokságon, ahol összesítetten aranyérem volt a jutalma, de Mongóliából sem tért haza üres kézzel, miután a magyar versenyszámban második helyezést ért el.

SZALAY PÉTER

SzPress Sport hírszolgálat

► Némethy Christoph a Pomázon rendezett Nemzetközi Lovasíjász Világkupa és Nagydíj, illetve Maucha Ágnes az első Gyermekek- és Ifjúsági Világbajnokságon

Szervezzünk ismét piacot

Amikor létrejöttek a települések, lényegében a kiszolgálásukra megszületett az eszközök és áruk sokféleségét biztosító csere lehetősége is. A közösségekben tehetség alapján egyfajta munkamegosztás szerveződött, volt, aki élelmiszert, volt, aki eszközöket, vagy egyéb terméket tudott előállítani.

Nagyon leegyszerűsítve: csereberére, majd egy értékálló, mindenki által elfogadott fizetőeszközre alapulva így jöttek létre azok a közös terek, amelyek egy helyen kínálták az áruk és szolgáltatások tömegét. Szórakoztattak (vásári komédiások), közösséget formáltak, információt adtak, mesterségeknek biztosítottak megélhetést. A szegényebbeknek lehetőséget nyújtottak az árusítással a nincs mellé szerezni, vagy vásárlóként a keveset beosztani. Voltak heti, kisebb körzetet érintő piaci napok, és voltak egész tájegység lakosságát magukhoz vonzó vásárok. Jelentőségüket mutatja, hogy sok városunk nevében hordozza a régi eseményt, például Hódmezővásárhely. A nagyobb sokadalom-

mal járó vásárok akár napokig is tartottak, voltak állatvásárok, kirakodó vásárok, ruhavásárok, stb. A mesteremberek, a céhek vonultaták fel portékáikat, termékeiket, a kolbásztól a kalapig minden kapható volt. A heti piacok alkalmat adtak a háztájiban megtermelt zöldségek cseréjére, eladására. A kofaasszonyok által kínált piaci áru friss és izletes volt. A piaci heti közösségi program volt, étellel, itallal, alkudozással, pletykákkal, mókával és jókedvvel, a fárasztó munka feloldására, lehetőség az emberi kapcsolatokra.

A jelenkor kereskedelme az emberi szükségleteket árubőségge változtatta, reklámokkal biztosítja a szükségesnél jóval nagyobb fogyasztást, felhalmozást. Minden kapható akárhol, a szupermarketeknek hála, legtöbbször mindez egy helyen.

Valami mégis hiányzik... Legalább is ezt mutatják azok a sikeres törekvések, amelyek ismét emberközeli próbálják tenni a vásárlást, közösségi élményként adva a „piacozást”. Vajon mi a siker titka a Római parton, vagy Szentendrén? Feléleszthető-e Pomázon is sokéves álmából a piac? Vannak-e termelők, kézművesek, kereskedők, fellelhető-e hobby kertészek, lakossági bolhapiacosok? Van-e terület, gondos üzemeltető, érdeklődő vásárló?

A népmesékben három kérdés megválaszolásával el lehet nyerni a királynő kezét, meg a fele királyságot. Remélem, hogy a kérdésekre adott helyes válaszokkal egy piact nyerhetünk Pomáz lakosainak!

„Itt a vége...”, vagy „boldogan éltek...”?

NAGY ISTVÁN

► A helyi termelői piac portékái

„Örök emlékezésre méltó jegyzések”

A pomázi református gyülekezet 200 éves történetét bemutató könyv jelent meg decemberben. A helytörténeti munkák sorát is gazdagító kötetben régi örökséget kezdett el feldolgozni a gyülekezet, ezt a munkájukat pedig a jövőben is folytatni szeretnék.

Nyilas Zoltán lelkész elmondta, hogy a könyvet 400 példányban adták ki, hiszen nagyjából ennyi tagja van a gyülekezetüknek, és így mindenkinek juthat belőle egy-egy darab. A kiadás részben önkormányzati, részben állami pályázati forrásokból valósult meg. Szívesen adnak belőle az érdeklődőknek, kérésük annyi, hogy 1000 forinttal támogassák a missziójukat, hiszen idén is szeretnék folytatni az iratterjesztést, és további könyveket kiadni. A terv ezúttal Papp László igehirdetéseiből összeállított munka második kötetének megjelentetése. Aki szeretne a most megjelent könyvből az Istentisztelet után vehet át belőle egy példányt az iratterjesztőnél.

A kötet egyik szerkesztője Puskás Attila volt, aki a református gyülekezet immár kilenc éve megjelenő Áldás, békesség című újságjának cikkeiből válogatta össze a könyvben megjelent írásokat. Elmondása szerint a lapban a lelki tartalmú írások mellett a

gyülekezet történetét feldolgozó írások is helyet kapnak. Ezek jórészt Könczöl Eszter helytörténeti munkái, amelyek a Régi históriák című rovatban jelennek meg.

Igyekeztek, hogy a gyülekezetük történetét a kezdetektől, az 1700-as évek végétől témákba szedve dokumentálják. Ennek fontos eseménye az is, hogy tavaly volt éppen 200 éve, hogy a református templom oratórium részét átadták a hívőknek. A könyvben lévő írások mellett bemutatják a parókiát, a temetőt, az ottani sírokat, a lelkészek rövid életútját, illetve interjúk szerepelnek benne a lelképásztorokkal és olyan gyülekezeti tagokkal, akik fontos munkát végeztek az egyház életében.

Puskás Attila szavai szerint ilyen színes, gazdagon illusztrált kötet még nem jelent meg a gyülekezetükről, így ez óriási dolog a számunkra. Ezúton is szeretnék megkérni a pomáziakat, hogy akinek van olyan régi

fényképe, amelyen a református templom, a gyülekezet vagy hozzájuk kapcsolódó más emlék szerepel, akkor azt lemásolva, beszkennelve archiválhassák saját gyűjteményükbe. Az ilyen irányú gyűjtögetést sosem lehet befejezni, hiszen bizonyára mindig akad még olyan anyag, ami eddig ismeretlen volt számukra.

N. SZ.

Élő adventi kalendárium

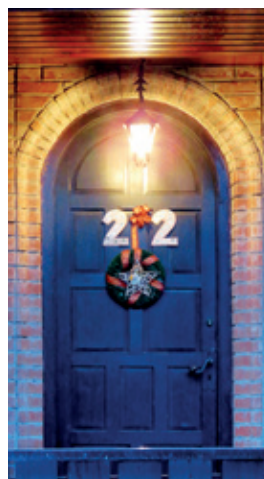
► Nem hirdettünk versenyt, de a legaktívabb vadászok a végén kiválasztották a nekik legjobban tetsző ablakot, amit Stern Viki készített.

Decemberben sokaknak feltűnhetnek a számokkal ellátott díszített ablakok. Akihez eljutott a hír, az jóleső mosollyal nyugtázta, ők is játszanak az élő adventi kalendáriumban. Mi is ez a játék, ami sok ember megmozgatott?

A lényege az, hogy december első napjától kezdve huszonhárom napra előre, a játékban részt vevő háztulajdonosok között kiosztjuk a számokat, ami a dátumot jelzi, kivéve a 24. napot, mivel a Szentestét mindenki a családjával tölti.

Miután ünnepi fénybe borul egy-egy ház vagy kirakat, indulhat a vadászat! Bárki útra kelhet, hogy felfedezze „kinyissa” az aktuális ablakot. A játék élményét az is fokozza, hogy a résztvevők nem tudják pontosan, hogy melyik házszám alatt találják majd a feldíszített párkányokat, hanem egy kalandos út során maguknak kell felfedezniük az ünnepi dekorációkat. Segítségül, reggel, egy aktuális térképszelvényt láthatnak a csoport oldalán.

A játék nem titkolt célja a közösségépítés és a lakosok közötti együttműködés elősegítése. A családoknak, gyerekeknek jó program, és ráhangolódás a karácsonyra. Arról a látványról meg ne feledkezzünk el, hogy

Szenteste az összes ablak világít, ami csodálatos!

Az adventi naptár játék Balatonöszdön 2015-ben kezdődött el, majd Soly máron 2016 óta minden évben megszervezik. Mi is itt láttuk meg, innen vettük a mintát.

A számok kiosztásánál figyelembe vesszük az utcák elhelyezkedését, fusson végig egy-egy területen a számsor.

Pomázon 96 ablakdíszítés készült idén, és ennél jóval többen keresték estként az aktuális ablakokat. Szeretnénk, ha visszatérő esemény lenne, évről-évre több résztvevővel. A játékról az „Advent Pomázon” nyilvános Facebook csoportban olvashatnak. Az erről készült videó a YouTube-n is látható „Advent Pomázon 2019” címmel.

KUPÁS ILDIKÓ

Isten tenyerén – Beszélgetés Petrás Máriával

A magyar kultúra napja alkalmából az idén immár húsz éve Pomázon élő Prima Prímissima- és Magyar Örökség díjas Petrás Máriával beszélgettünk. A népdalénekes és keramikus a Csángóföldről hozott ősi tudásáról mesélt, hogy abban a világban, amelyben született, imádságos harangozással kezdődött a nap, és avval is ért véget. Ünnepei voltak egy napnak, egy évnek, egy életnek és a generációknak is. Pomázi tábora során is ezeket a tanításokat szeretné átadni.

Mióta élnek Pomázon?

2000 tavaszán vettem meg a telket, Karácsonyra pedig már beköltöztünk. Egy véletlen volt, hogy rátaláltam, már, ha vannak véletlenek. Előtte három évig kerestem az új otthonomat. Aztán úgy döntöttem, hogy megkeresem előbb a helyet, és ha megszeretek valamit, akkor az élet úgy hozza, hogy oda-költözhessek. Eljöttünk Pomázra, és nagyon megtetszett. Sok mindent nem tudtam akkoriban még a városról és a környékről. Feljöttem a telken, visszafordultam és akkor láttam meg ezt a csuda kis medencét itt. Légvonalban oda lehet látni a Holdvilág-árokhoz, a Pilis-tetőhöz. Pánikba estem, hogy ezt el fogják adni, mert olyan szép volt, és nekem annyira megtetszett. A fiam mosolyogva mondta, hogy jaj Anyu, itt nem árulnak telkeket éjjel.

Milyen kötődése alakult ki azóta a várossal? Hol lehet Önnel találkozni?

Most nyáron volt második éve, hogy a Magyar Vár Táborba a hagyományos életmód táboromat is kiviszem. Herpai Sándorral megbeszéltük, hogy félig-meddig közösen csináljuk ezt a tábort. Ilyenkor egy jurtában csángó kápolnát állítunk, reggel bemegyünk ebbe a kápolnába, imádkozunk és szentes énekeket énekelünk. Este hét órakor ugyanígy. Úgy gondolom, hogy ha a hagyományokat akarjuk visszahozni akkor vissza lehet hozni a reggeli és esti imát. Ez a kerete, mert a régi világban ez nem szorult ki. Az ima része volt a mindennapi életnek, ugyanúgy, mint az ének, tánc, munka. A reggeli imádságtól az esti imáig Isten tenyerén éltek az emberek. Ünnepei voltak egy napnak, egy évnek, egy életnek és a generációknak is. Egy ünnepen együtt volt három-négy generáció is. Azt gondolom, hogy van még egy olyan réteg, amelyekben fel lehet ébreszteni az igényt, hogy visszaépítse mindent az életébe. Lassan, nem erőszakosan, azoknak, akiknek jelent ez valamit. Segíteni, hogy jobban kikerekítse az életét, Isten felé fordulni, a felső erőktől ihletettséget kapni a mindennapokhoz. Erről a hagyományos életmódról szól, ezt próbálja visszahozni a tábor.

Milyen életmódot tanít még ez a tábor?

A másik, amit szerettem volna a táborban megtanítani, hogy milyen hagyományos dolgokat tudunk megcsinálni egy nap során. A csángó asszony egy napja címmel film is készült erről. Ima, szentes énekek, népdalok

mellett egy ünnepre való ételt, például töltikét készítünk, ami egy egyszerű ősetel. Azt is meg szerettem volna mutatni, hogy ha rá vagyok szorulva és csak egy kiló lisztem van otthon, akkor mit tudok ebből készíteni a családomnak. Lehet belőle annyi lángost vagy lepényt csinálni, hogy egy nő akár az öt-hat tagú családját is el tudja látni. Szerintem egy nőnek ezt is illik tudni. Emellett a hagyományos életmód más elemeit is megmutatni, a varrást, szegést, szövést. Napjainkban a

Az éneklés is ezért része a mindennapoknak?

A népdaléneklésben azt az irányzatot képviselem – ami egyre vékonyabb –, hogy azt úgy tanultam, hogy minden este mentünk vecsernyére és énekelünk. Így jöttünk bele az éneklésbe, hogy megszeresse az ember ezt a magasabb szintet. A vecsernyésen merült el az ember és értette meg, hogy mit jelent énekelni. Minden nap egy órát gregoriánt énekelni, az

kézművesség annyira háttérbe van szorulva, valahogy nem akar beépülni a mindennapi életbe, pedig fontos lenne.

Ez az otthonról hozott ősi tudás?

Mi ezt kaptuk. Nálunk nem nagyon tettek fel kérdéseket, nem magyaráztak meg sok mindent. Így kaptuk Mámiéktől, és így vittük tovább. Mámi azt mondta, ha túl sokat beszélünk valamiről, akkor elveszíti az erőt belőle. Ha ki van beszélve valami, már elégünk van belőle. Abban a világban, amelyben születtem, imádságos harangozással kezdődött a nap, és avval is ért véget. A családok gazdagságát nyolc-tíz-tizenkét gyermek jelentette. Az öt évestől a legöregebbekig mindenkinek nélkülözhetetlen szerepe volt. Tudták, hogy mi a rendje a világnak, mert a Nap, a Hold, a csillagok, az időjárás és a mélységes hitük útba igazították őket. Akármit nem cselekedtek, akármit nem ejtettek ki a szájukon.

nagyon meglátszik. Belülről is érzed, hogy kell hajlítani, és mit jelent a hang, ha még nincs is szöveg. A hanggal felemelkedhetsz valahova, a hanggal egy szinten tudod tartani a lelkiállapotodat. Erről nem beszéltek, ez egyszerűen így volt, része volt a mindennapoknak, ahogy az ember imádkozott, dolgozott, felkelt és keletre nézett, ilyen volt az ének is. Része volt mindennek, mint a mindennapi kenyér. Szerintem ez annyira fontos lenne napjainkban is, mert nem véletlen, hogy annyira depressziós a mai ember és annyi sok mindentől függ. Én ezt nagyon szeretem, nekem szükségem is van rá, mint a kenyérre, mint a vízre, hogy valami kiemeljen a mindennapi lehéző dolgokból. Vannak olyan tevékenységek, amiket meg kell tennünk, amik lefelé húznak, és vannak, amiket azért kell megtennünk, hogy felfelé is legyen. A dalt, az imát felfelé húzóknak tartom. A magyar népdalok is ilyen egyedülálló kincsei a világnak.

NAGY SZILVIA

Vásár, ahogyan mi szeretjük

Programkezdő művészeti kiállítást és vásárt láthattak azok, akik december 21-én, szombaton délelőtt a Művelődési Házba látogattak, vagy a piacról csábultak be a programra.

A Pomázi Művészek Társasága kezdeményezésére az utolsó adventi hétvégén azt szeretnénk volna megmutatni, hogy nem kell kimozdulni a városból ahhoz, hogy igazi értékeket, időtálló alkotásokat vehessünk szeretteinknek. Bolyki István, H. Csuta Anna, Kiss Léna, Papp Zsóka, Pató Károly és Zágón Judit alkotásai az előcsarnokban is képesek voltak olyan hangulatot teremteni, amelynek semmi köze nem volt a tömeges, nyomasztó ajándékvadászathoz. Itt olyan egyedi, művészi megfogalmazású dísz- és használati tárgyakat állítottak ki, amelyeknek helye van a lakásainkban, tereinkben.

Tévedés azt gondolni, hogy a művészet élvezete csak a gazdagok kiváltsága. Az adventi vásár minden darabja elérhető volt a pomázi lakosok többsége számára, csak ezt a műkiacpiacról keringő legendák miatt sokan nem gondolják. Ezt a téveszmét szeretnénk helyretenni azzal, hogy minél több alkalommal és helyen szervezünk a köztünk élő alkotóknak bemutatkozási lehetőséget addig is, amíg nem tudjuk megnyitni azt a helyi galériát, ahol majd minden nap élvezhetjük a művészet jótékony hatását. Művészetterápia az is, ha pozitív kisugárzású alkotásokkal vesszük körbe magunkat.

Ugyanígy a jó könyvek is nélkülözhetetlenek az életünkben. A képzőművészek mellett három pomázi író mutatta be munkáit.

▶ Zágón Judit iparművész üvegekészerei

▶ Pató Károly alkotása

▶ Bán Béla Esperes című könyvének bemutatója

A gyerekkönyvtárban Tölgyesi Livia mesélő „Barátom Pötyi”, az önálló olvasással ismerkedő gyerekek számára készült könyvéről és a „Bükki Bűbajosok” című, magyar népmesei elemeket, létező bükki helyszíneket és sok izgalmas kalandot tartalmazó meseregényéről beszélt.

Az olvasóteremben Bán Béla Esperes című, történeti, néprajzi hitelességgel megírt könyvének bemutatója volt. Egy szatmári kis falu, Szamoskér lelkészenek életét, valamint egy falu felnövekvését követi végig az író az 1880-as évektől 1913-ig. Béla bácsi saját falujának állított emléket ebben a gyönyörű nyelven írt, számunkra már csak a történelemkönyvekből ismert világnak a bemutatásával.

Eközben a piacon Sallai Zsuzsa ultrafutó „Visszadobtak” című könyvének dedikálása zajlott. Önéletrajzi, vagy inkább inspirációs könyvében önmagát és az orvosi előrejelzéseket legyőző, nem mindennapi életéről, nagy futásairól olvashatunk.

Mindazok, akik nem tudtak ott lenni ezen az alkalmon, részletesebb beszámolót kaphatnak a Pomáz TV felvételéből https://www.youtube.com/watch?v=jtRhETNOM_g (6:10–35:30 perc között).

Szeretnénk mindenkit megnyugtatni, hogy nem egyszeri alkalomról volt szó, hanem már szervezzük a következő, hasonlóan gazdag és színvonalas rendezvényt, amiről időben hírt adunk, hogy minél többen eljöhessenek rá.

A művek megvásárolhatók az alkotóknál, cím a szerkesztőségben.

SIKLÓDI CSILLA

Pomázi alkotó bécsi meghívása

Hagyománya van az Askepios-Med szervezésében az egészségügyben dolgozó képzőművészek nemzetközi bemutatkozásának. 2020. május 9-én Bécsben nyílik kiállítás, ahova meghívást kapott Csomor Ildikó ápolónő-festő, aki a pomázi tájak csodás színeit és hangulatát viszi a bemutatóra.

▶ Csomor Ildikó bukaresti kiállításán

Csomor Ildikó harmadszor kap meghívást a nemzetközi kiállítás-sorozatára. Korábban Bukarestben és Londonban láthatták festményeit a látogatók. Ildikó 1999-től a pomázi Gálfi Béla Gyógyító és Rehabilitációs

Kórház szakápolója. Számára a mindennapok terheit feledteti a természet csendje, a fények

játékossága, a színek kavalkádja egy-egy erdei séta vagy mezei kirándulás során. Ezeket a kiváló pillanatokat kívánja ecsettel megőrizni saját maga és szerettei számára. Művészi előképzettség nélkül, az érzései és a pillanat varázsa által vezetett kézzel igyekezik a környezetében található természeti csodákat a festményei által vissza-adni.

▶ Erdei séta

▶ Virrati tavasz

Karácsony a szerb nemzetiségnél

A szerb nemzetiség naptárhasználata, így ünnepnapjaik időpontjai is eltérnek a magyarságétól. Ennek oka, hogy az ortodox keresztény egyház nem tért át az 1582-ben bevezetett Gergely-naptárra, hanem továbbra is az ókorban használatos Julianus-naptár szerint határozzák meg az egyházi ünnepek időpontjait. Pomázon jelentős számú szerb nemzetiségű lakos él, akiknek fontos saját hagyományaik megtartása.

Ez mindig is így volt, gyermekkorom óta nekünk az ünnepek duplán „jártak”, ami gyerekként nagy élmény volt, de most sem hagynám ki semmi pénzért. Aki egy kicsit is figyelemmel kíséri, és ismeri a szerbek szokásait itt Pomázon, az tudja, hogy nálunk a Karácsony Szentestéje – a Julianus naptár számítása szerint – január 6-ra, Vízkereszt napjára esik.

A felkészülés az ünnepre hosszú, sokszínű és mások számára különleges. Kezdjük annak bemutatását a szent nap reggelével. A család fő aznap tölgyágot vág a közeli erdőben vagy tölgyelő helyen, aminek később van jelentősége. Reggeltől egészen másnap reggelig a rokonok, ismerősök a következőképpen üdvözlik egymást: „Cestitam Vam Badnji dan”, ami azt jelenti: „Örvendjünk a Szent napnak”.

Ezen a napon nálunk teljes böjt van, nem eszünk csak zöldséget, gyümölcsöt és halat, a kenyert is rendszerint otthon sütjük. A kisgyermek számára a böjt nem kötelező. A háziasszony elkészíti a karácsonyi kalácsot, amelynek érdekessége, hogy só, liszt, víz összetevőkből áll és kerekre formázzák, amelynek tetejét különböző jelképek díszítik: kereszt, Jézus keze, kis Jézus pólyában, búzakalász, szőlő, tyúk kicsibékkal, hordó. Ezek a jelképek mind a következő év termését, és a család jólétét, Istenben való hitét kívánják jelképezni.

A készülődés Jézus megszületéséhez szinte egész nap nagy izgalomban tartja a ház népet. Meggyűjtjük a „Kandilo”-t vagyis olajméceszt, amely a ház védőszentjének ikonja alatt lóg.

Délután három óra tájban a település apraja-nagyja összegyűlik a templomban, vecsernyére, ahol forralt borral, meleg teával, mézes pálinkával várják az odalátogatókat. A szertartás után közös éneklet mellett meggyűjtik a templom udvarában a „badnjakot” vagyis tölgyfaágot, amely melegít minket, ahogy a kis Jézust is melegítette megszületésekor. Sötétedéskor mindenki hazatér és az ötórás harang megszólalásakor megkezdik a karácsonyi vacsorát.

A házigazda egy egészséges szép almát vág fel a családnak, annyi részre ahányan az asztalnál ülnek, ezt mézbe mártva fogyasztjuk vacsora előtt, a szépség és az egészség jelképeként, majd mézes pálinkával koccintunk, és ekkor bekerül a szalma is az asztal alá. A házigazda a következő szavakkal szórja be vele a padlót: „Dobro vecse, csesztitam Vam badnje vecse.” „Sta nam noszisz?”. A kérdésre pedig a következő a válasz: „Zdravlja i veselja!”. Magyarul ez azt jelenti, hogy: „Szép jó estét kívánok, örvendjünk a Szent Estének.

► Hagományos szerb karácsonyi kalács az ünnepi asztalon

Mit hozol nekünk?”. A válasz pedig: „Egészséget és vidámságot!”.

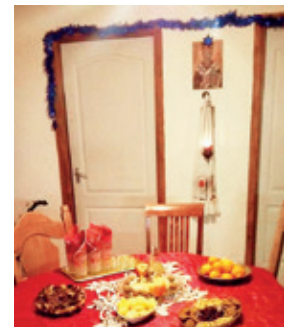
Az ajándék nálunk a szalmába kerül, oda, ahol a kis Jézus megszületett és ahova letették számára az ajándékokat a pásztorok és a királyok. Az ünnepi asztal közepére kerül a kalács, a gyertya, amely mindvégig ég a vacsora alatt.

Még egy el nem feledett szép szokásunk van, a vacsora befejeztével mézes, diós, leveles tésztában készült süteményt tálalunk, amelybe a háziasszony pénz rejtetett, aki megtalálja azt szerencse éri egész évben. A Szenteste meghitt családi beszélgetésben telik. Ezután régebben a közös udvarokban élő családok meglátogatták egymást, a közelben élő rokonokat és szomszédokat is.

Másnap reggel – már letelt a böjt – a hajnali mise, majd a 10 órás liturgia várja a hívőket. A liturgia után régi szokás, hogy a szerb gyermekek betlehemes játékkal készülnek, amit be is mutatnak. Ezzel a játékkal ellátogatnak a szentendreai görögkeleti püspöki parókiaira is, ahol megajándékozzák és megvendégelik a gyermekeket. A pásztorok az előadás után tarisznyába gyűjtik a pénzadományt, amelyet később szétosztanak egymás között.

A liturgia után a gazdagon terített karácsonyi ebéd jön. Mostanság a családok már nemigen tartják a Karácsony második napját, de természetesen a miséket és liturgiát azon a napon is megtartják.

Ezután egyhetes szünet következik, bár a kalácsot, amit szentestére sütnek rendszerint meghagyják újév napjára. Tudomásom szerint régen újév napján adták oda reggelire a gyermekeknek.

► A falon látható a ház védőszentjének ikonja alatt lógó olajmécesz

Szilveszter napja nálunk január 13-a, sok évtizede már, hogy ezen a napon a Pomázi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében Szilveszteri bált tartunk, amely szinte országos hírű, megszokott és köztudott, hogy erre a kistérség szerbjei mindig ellátogatnak. Régebben a környéken ez az egy bál volt, így együtt mulatott hajnalig a pomázi, budakalászi, csobánkai és a pesti szerbség.

Másnap reggel Újévi liturgia van, majd régi szép szokás szerint a szerb háziasszonyok Vaszilicát sütnek, amely egy kelt tésztából készült fiú-lány formájú kalács. Érdekessége, hogy ezt csokoládéval, pénzzel, gyümölcscsel csomagolva elviszik a rokon gyermekeknek, jóbarátoknak, szomszédoknak ajándékba. Ilyenkor elindul a falu népe, szinte népvándorlás folyik házról-házra.

Nagyon jó lenne, ha még sokáig élvezhetnénk, és részesei lehetnénk ezeknek a hagyományoknak, ezzel is színesebbé téve a mi és a szülőhelyünk életét. Szeretem és megtartom, átadom és élek vele amíg csak tudok.

Köszönöm, hogy így lehet!

KRUNITVNE SOSITY ANICA

A Civilek oldalán a Pomázon működő egyesületek, szervezetek bemutatkozhatnak, és rövid híreikkel beszámolhatnak tevékenységeikről, eredményeikről, eseményeikről. Számos civil egyesület működik a városunkban, akik szívesen látnak programjaikon és tagjaik között új embereket. Azok pedig, akik jobban meg szeretnék ismerni az otthonukat, tevékenyen részt venni annak eseményeiben, megismerhetik, követhetik a helyi közösségek működését, és be is kapcsolódhatnak azok életébe.

Felzárkózunk Alapítvány

Idén immár 21 éve, hogy nyolc szakterületen is igyekszünk segítséget nyújtani az arra rászorulóknak. Tevékenységeink közé tartozik a felnőtt terápia, ezen belül foglalkozunk egyéni terápiával, ahol többféle eljárással a megoldandó problémákat, nehézségeket szeretnénk orvosolni. Emellett van pár- és családterápia is. Jelentkezhet nálunk, ha az alábbi nehézségekkel küzd, és változtatni szeretne rajta: szorongásos tünetek, életvezetési problémák, indulatkezelés nehézségei, hangulati problémák, kapcsolati nehézségek.

A felnőttek mellett foglalkozunk a gyerekekkel is. Az ő problémáik, nehézségeik sokszor összetettek lehetnek, ezért sok esetben több szakember közös munkája is szükséges a problémák kezeléséhez. Pszichológiai és pedagógiai módszereink is vannak a kezeléseket során. A pszichológiai módszerek közé tartozik a képességvizsgálat, a személyiségvizsgálat, vagyis a fejlődő gyermeki személyiség feltárása, a problémáknak, okoknak, összefüggéseknek a megismerése, megértése.

Pedagógiai fejlesztés terén azt valljuk, hogy minden gyermeknek ahhoz, hogy jól teljesítsen az iskolában, megállja a helyét a tanórán, jól működő részképességekre van szükség. Ezek közül a legfontosabban a következők: vizuális/auditív figyelem, vizuális/auditív/taktilis érzékelés, észlelés, térérzékelés, térbeli és síkbeli tájékozódás, időérzékelés, keresztcsatornák, nagymozgások, finommozgások-beszédmozgás, gondolkodási műveletek, kommunikáció.

A fejlesztő pedagógus dolga, hogy egyénenként feltérképezze a gyerekek részképességeit, és ennek függvényében megterveze az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztésüket. Meg kell keresni, hogy melyik részképesség hol akadt el, és innen kell kezdeni a fejlesztést. Ennek egy speciális területe a már több évtizedes hagyományokra visszatekintő iskola előkészítő foglalkozások, amik október elejétől május végéig zajlanak 5-6 fős csoportokban. Itt elsősorban a sikeres iskolakezdéshez szükséges részképességek fejlesztéséről van szó.

Ha szeretné velünk felvenni a kapcsolatot, megteheti honlapunkon keresztül, a www.felzarkozunk.hu oldalon, vagy a felzarkozunk.alapitvany@gmail.com e-mail címen. Személyesen a Mátyás király út 4. szám alatt találkozhat velünk.

1999 ÓTA A POMÁZI CSALÁDOKÉRT

Testvérműzsák Alapítvány

Alapítványunk a Teleki-Wattay Művészeti Iskola köré szerveződött, azzal a kiemelt céllal, hogy támogassa a nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, kulturális tevékenység, kulturális örökség megóvása, a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenységeket.

Az Alapítvány legfőbb célkitűzései közé tartozik a hátránykompenzáció, a tehetség gondozás, az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés, a családi életre nevelés, a hagyományörzés, a nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés, a testi és lelki egészségre nevelés.

További céljai közé tartozik a különböző művészeti ágak, zene, irodalom, képzőművészet, tánc, színház, népművészet emlékeinek megóvása, összegyűjtése, bemutatása, megismertetésének támogatása. Valamint segíti a művészetoktatás feltételeinek javítását Pomázon.

Az alapítvány rendszeres programjai:

Egész évben tematikusan felépített koncertsorozatokat, kiállításokat, művészeti heteket szervezünk a pomázi és a kistérségi közönség részére, ahol a komolyzene, népzene és jazz zene iránt érdeklődők egyaránt megtalálhatták a zenei érdeklődésüknek megfelelő hangversenyt.

28 éve működtetjük és támogatjuk a Pomázi Zenés Diákszínpadot, amely zenés színpadi darabok bemutatását tűzte ki célul. Különlegessége, hogy az országban egyedülállóan, élő zenei kísérettel szólaltatják meg a fiatalok a musicaleket.

Félévente „Prücsök Zene” címmel vidám koncertsorozatot tartunk kisgyerekek és szüleik részére.

Zenebölcsi foglalkozásainkat 6 hónapos kortól 3 éves korig tartjuk, ahol együtt énekelhetnek a babák anyukáikkal.

Zeneovi foglalkozásokat 4-6 évesek számára szervezünk, dalos játékok segítségével készség- és személyiségfejlesztő foglalkozásokat tartunk.

Pomázon a balett oktatást az Alapítvány szervezi, 4-14 éves korig járhatnak ide a növendékek, a környező falvakból is.

Minden évben tematikus művészeti nyári táborokat szervezünk a pomázi és Pomáz környéki iskolák tanulói részére.

Alapítványunk adószáma, amelyre szívesen fogadjuk az 1% felajánlásokat: 18668597-1-13

Parádés kocsis végzete a Don-kanyarban

A 2. magyar hadsereget a II. világháború poklába vezényelték a nagyhatalmi játszmák közepette. A 200 ezres sereg nagy része elveszett a Don-kanyarnál, kevesen tértek haza. 2000 kilométerre vitték az otthonuktól őket a közel -40 fokos fagyos orosz télbe. Hátrahagyták a családjukat, szerelmüket, barátikaikat, szomszédaikat, és többségük sosem tért haza. Nemes Ferenc Pomázi indult a frontra, akinek a lánya emlékezett most arra, milyen volt gyerekként elveszíteni az édesapát egy távoli háború miatt. A családnak küldött levelek pedig arról mesélnek, hogy a harcok között, a dermesztő hidegben az otthonról kapott hírek éltették a katonákat, akik álmaikban családjukkal voltak.

Minden év január 12-e a 2. magyar hadsereg emléknapja. Ugyan ezen a néven vonult be a köztudatba, hivatalosan a magyar királyi 2. honvéd hadseregnek nevezték. A sereg végzete a magyar hadtörténet egyik legszomorúbb fejezete. A katonákat az orosz télben megfelelő felszerelés nélkül vezényelték ki a keleti frontra. 1942 tavaszán indultak útnak Magyarországról az első egységek, és nyárra jutottak el a Don folyóhoz. A 200 ezer fős sereg feladata a folyó mintegy 200 km hosszú szakaszának a védelme volt.

1943. január 12-én a túlerőben lévő szovjet hadsereg általános támadást indított, és hamarosan áttörték a védvonalakat. Néhány napon belül hatalmas veszteségeket okoztak a magyar csapatoknak.

Az adatok szerint a Don-kanyarnál töltött egy év alatt a 2. magyar hadsereg veszteségei nagyjából 130 ezer főre tehetőek. Közel 50 ezren estek el, körülbelül ugyanennyien sebesültek meg, a hadifoglyok száma 28 ezerre tehető, a későbbiekben közülük is sokan életüket veszítették. Nem sokan tértek haza.

A 2. magyar hadsereg katonáit az ország egész területéről egységesen toborozták. A pomázi Nemes Ferencet is ekkor sorozták be, és indult a távoli háborúba. Nemes Ferenc 1909-ben született egy Győr-höz közeli faluban. Később Pomázra költözött, itt élt feleségével és két lányával, Vilmával és Klárával. Otthonában megbecsült foglalkozása volt, ő volt a Teleki gróf lovásza és parádés kocsisa a békeidőben. A parádés kocsis az uraság lovaskocsiját hajtotta, jó kiállású, magas, szép emberek munkája volt, akik jól értettek a lovak nyelvén. Ma már elfelejtett mesterség. A család a kastély melletti utcában lakott, közel a grófi családhoz.

Lánya, Szántóné Nemes Klára mesélt arról, milyen emlékeket őriz a hajdan Pomázon élt kislány édesapjáról, aki a Don-kanyarban osztozott a 2. magyar hadsereg értelmetlen tragédiájában. Kicsi gyerek volt még, amikor édesapja elindult a frontra. Többször és hosszú ideig nem tudtak semmit az édesapáról az itthon maradt felesége és gyermekei.

Imádkoztak a férfiert, reménykedtek benne, hogy életben van, egészséges, és lányai nagyon várták haza. 2000 kilométerről, a frontról küldött, akadozó levelekben tartották egymással a kapcsolatot. 1943 januárjától kezdtek visszajönni az anyuka által küldött levelek, „Nem található” felirattal. Akkoriban még nem az azonnali hírek és az internet korában éltek az emberek, így ezekből a jelekből lehetett tudni, nagy baj van. Hivatalosan ma is annyit tudnak róla, hogy eltűnt a Don-kanyarnál, további sorsa ismeretlen.

A gyerekek további tragédiája, hogy

édesanyjuk, aki tüdőbetegséggel is küzdött, nem tudta feldolgozni a férje elvesztése miatti lelki fájdalmat, és még abban az év júliusában meghalt.

A lányok, mint hadiárva a nagymamájukhoz kerültek, ott éltek, később rokonok nevelték őket.

Hadiárvaikként földet kaptak, ahová a nagymamával kijártak kapálni, később a föld a szövetkezetbe került, majd a rendszerváltás után kárpótlási jegyet kaptak érte.

Az édesapa családja is igyekezett gondoskodni az árván maradt lányokról. Nemes Ferenc a testvérel, Nemes Istvánnal együtt került a frontra, ahol megfogadták egymásnak, hogy ha valamelyikük nem élne túl a háborút, a másik majd segíti annak családját. István, akit a lányok Pista bácsinak szólítottak, hazajött a Don-kanyarból, továbbra is Győr közelében élt a családjával, de betartotta a fivérének tett ígéretét. Testvére

gyermekei évente többször is náluk nyaraltak, vendégeskedtek. Klára visszaemlékezése szerint nyáron kocsival, télen lovakkal vontatott szánkóval ment a lányok elé a vasútállomásra.

Nemes Ferenc családja ma is féltve őrzi a férfinak a frontról küldött leveleit, köztük azt, amit 1942 december végén, Karácsony közeledtével küldött a feleségének. A levél két jegyzetfüzetből kitépett, kockás lapra van írva. Meleg hangú, vágyakozással teli az otthon hagyott családja után. Szeretettel ír feleségéhez és lányaihoz. Szavai szerint még az álmai is családjáról, szerelméről és gyermekeiről szólnak. A levélben kéri, hogy felesége írjon neki minél többet az otthoni dolgokról, és ígéretet tesz neki a „messze Oroszországból”, hogy ő is mindenről beszámol és ír neki.

A levél elküldése után két héttel az orosz hadsereg megindította támadását a 2. magyar hadsereg ellen. Amikor felesége kézbe vehette a levelet, és olvashatta férje sorait, már túl voltak a döntő ütközeteken. Válaszként küldött levele visszajött már a frontról, Nemes Ferenc sorsa pedig ma is ismeretlen.

NAGY SZILVIA

Szilveszteri petárdázás

December 31-én már megszokott Magyarországon, hogy az óévet búcsúztatva, az újat várva-köszöntve tűzijátékok fellövésével és petárdák tömkelegének eldurrogtatásával fejezik ki örömeiket.

Amikor a híradók tudósításait néztem, azt láttam, más (nálunk gazdagabb) országokban a központilag megkomponált, zenei aláfestéssel, fényjátékkal színesített, élvezetessé tett búcsúzásban-köszöntésben gyönyörködtek százezrek. Vidámak voltak, ujjongtak, fotóztak, majd tapsoltak. Nálunk ez másképp zajlik.

Jó ideje figyelem, a zajos-füstös fényeket a levegőbe fellövők mi-ként igyekeznek évről-évre „kitenni” magukért. És természetesen(?) másoknak is megmutatni, idén még harsányabb, még több ideig tartó, még többbe kerülő tűzijátékkal sikerült kirukkolni. Az illegális petárdák – hiszen használata törvénnyel tiltott – robbantásáról már nem is beszélve. Évvégente az említett tilospetárdák kivételével talán még elfogadható az örömködés ezen fajtája. De van egy bökkenő.

Most már évek óta szokássá vált, hogy vannak, akik nem elégednek meg a fény- és hanghatás bemutatásával, hanem ráadásul mindezt saját ingatlanuktól távolabb, négy háznyira (körülbelül ötven méter) mások lakóháza előtt abszolválják. Ezzel korábban is és 2019 decemberében is másoknak kellemetlenséget okoztak, hiszen például az utcán parkoló gépkocsijuk fényezése bántotta volna, a kerti növények és nem utolsó sorban még akár lakóépületük épségét-biztonságát is veszélyeztették volna az aláhulló szikrák. Jó, ha tudja mindenki, hogy országosan több mint ötven, tűzijáték okozta esethez (gépkocsik, házak, szemégyűjtők gyulladtak ki) riasztották a tűzoltókat, s meglehetősen sok, ezen eszközök és a tilospetárdák által okozott súlyos sérülésekhez vonultak ki a mentők. A mások lakóépülete előtt rakétákat fellövők (ráadásul az erős szél miatt ez fokozottan kockázatos volt) figyelmét egyébiránt már a korábbi években is felhívták arra, ha már mindenáron örvendezni akarnak, azt tegyék privát portájukon belül, például a saját kertben, mint ahogy mások is. A válasz – hangneméről most nem is beszélek, amelynek bizonyára a jókedvet elősegítő szer adta meg a tónusát – az volt: „...de hát ott fák vannak”, illetve „...

► Csendes szilveszter a pomázi HÉV-állomáson vetített képes tűzijátékkal

csak 30-40 másodpercig tart majd az egész”. (De hol nincsenek fák?) Másnap megsejleltem a tett helyszínét, illetve bejártam a környéket. Sehol másutt nem volt az aszfalton a tűzijáték kilövését követően hátramaradt nemkeves hulladék, csak a már hivatkozott tett helyszínén. Valakinek azt is el kellett volna takarítani, vagy majd az idő és a szél megteszi?

Mindezen kellemetlenségeken túl van néhány, talán nem ördögtől való elképzelésem. Ismerve az illegálisan használt petárdák és a kereskedésekben megvásárolható pirotechnikai eszközök borsos árát, talán üdvösebb lenne, ha a teljes költséget, de legalább annak egy részét felajánlanák jótékony célra, például karácsony előtt a rászoruló gyerekeknek lehetne finomságokat, játékot vásárolni. Ha mégsem kívánják mások megsegítésére fordítani az elégetésre szánt pénzt, legalább arra gondoljanak mindig, hogy rengeteg kutya-macska, a kertjükben fészkelő madarak, és legfőképpen a kicsi csecsemők-gyerekek számára félelmetes az évvégi hangoskodás.

POROSZ PÉTER

Fiatal focistáink sikerei

► Apa-fiúk-edzők meccsel zárult az évad

Utáltam a focit. Aztán Bence fiam 3 évesen kitalálta, hogy focizni szeretne. A drága Mama (anyósom) több helyre is vitte, de ekkora gyerekekkel senki nem akart foglalkozni. Kivéve Ruskó Jani bácsit Pomázon, így az óvoda kezdésével elkezdődött a foci is, hetente kétszer. Aztán 4 évesen már

igazolt játékos lett. A Bozsik-tornákat sorban nyerték – 8 évesen már 8 kupa és számtalan érem, oklevél volt a büszkeség-polcon.

Metzger Tibivel jöttek a különböző bajnokságok és a további jó eredmények, na meg a becenév: „Poló”. Közben egyre több lett az edzés is, a heti kettőt követte a három, majd a négy.

10 évesen mutatkozott be az U14-es csapatban, Kovács Norbinál – az első meccsen 3 góllal és 1 gólpasszal; s bár végül a csapat a középmezőnyben végzett, nagyon sokat fejlődtek.

Tavaly – 11 évesen – kezdődtek az újabb U14-es kalandok.

Az őszi forduló – 8 győzelem, 1 vereség és 64 rúgott, illetve 8 kapott gól – után az élen várják a tavaszi mérkőzéseket, s mivel ebben a korosztályban még nem volt a Pomázi Focisulinak bajnoksapata, kihívásokkal teli lesz 2020.

Pedig 2019 pünkösdjén az U12-es és az U14-es csapat is bronzérmes lett a Horvátországban rendezett nemzetközi tornán, idén viszont Olaszországban, a Garda-tó mellett egy még nehezebb tornán bizonyíthatnak.

Az őszi bajnoki fordulók közben a MOL Fehérvár csapata ellen is megmértethették magukat (egy vereség, egy győzelem), így nem csoda, ha több játékos iránt is érdeklődnek a Fehérvár mellett a Vasas, az Újpest, de a Ferencváros részéről is.

Volt rá lehetőség, hogy Bence más csapathoz menjen, de a jelenlegi heti 5 edzés (egyéni és erőnléti képzésekkel) és a hétfégi meccsek mind mennyiségben, mind pedig minőségben tökéletesek.

Hol van még egy kisvárosi csapat, ahol egy korábbi szövetségi kapitány (Egervári Sándor) az egyik vezető? Aki az egészségi állapota ellenére is eljön az őszi és a tavaszi forduló utáni értékelésekre? Ahol egy sokszoros magyar válogatott futballista (Halmai Gábor) is értékeli a csapatokat? Ahol a csapat tagjait egyenként is megdicsérik és a jól megérdemelt csoki mellett a legjobboknak külön jutalom jár?

Szeretem a focit. Mert a fiam itt igazi barátokra lelt. Mert azt látom, hogy jól érzi magát és azt, hogy minden egyes nap szeret edzésre menni. Nem azért, mert kötelező, hanem mert akarja. Mert várják őt. Mert ez egy igazi közösség, ahol az összes gyerek támogatja egymást. És a szülők is. A pályán és azon kívül is.

„Kimentem egy meccsre,
Aztán meg még egyre.
Azóta itt vagyok,
Pomáznak szurkolok.”

POLÓNVI CSABA

Madarak etetése télen

Pomáz gazdag és változatos természeti környezetben helyezkedik el; a sokféle növényzetnek köszönhetően számos különböző madárfaj él városunk kül- és belterületein. A téli madáretető rendszeres vendégei a cinegék, a verebek, az őszapók, a zöldikék, a tengelicek és a fekete rigók. Ritkábban látogatják a meggyvágók, az ökörszemek, a vörösbegyek és a harkályfélék. Hidegebb teleken tömegesen keresik fel a csízek, az erdei- és fenyőpintyek.

Mikor és mivel etessünk?

A nálunk áttelelő madarak gyorsan megszokják az etetést, és ha egyszer megszokták, évente visszatérő vendégeink lesznek. A téli madáretetést az első fagyok beköszöntekor érdemes kezdeni, és folytatni is kell egészen tavaszig, amikor tartósan megszűnnek a fagyok. Ez azt jelenti, hogy novemberben kezdjük az etetést, és az időjárástól függően, egészen március-ápriliséig folyamatosan kell etetnünk a madarakat. Ez a legfontosabb szabály – ha egyszer elkezdjük az etetést, a fagyok megszűntéig ne hagyjuk abba!

Ha idő előtt abbahagynánk az etetést, sok madár túlélését veszélyeztethetjük. A kisebb testű madaraknak (pl. pintyek) egy-egy fagyos éjszakán a túlélés kulcsa a megfelelő tartalékok megléte. Ezek a madarak a rövid nappali időszakban gyűjtik be az aznapi táplálékukat, ezért fontos, hogy folyamatosan biztosítsuk számukra a megfelelő minőségű, nagy energiatartalmú táplálékot.

Ha ez az első év, amikor etetni kezdjük a madarakat, az etetést kora ősszel is elkezdhethetjük, így a madaraink megszokják a helyet és a táplálék elérhetőségét. Amennyiben előre látjuk, hogy nem tudjuk a madarakat tovább etetni (költözés, elutazás, stb. miatt), akkor készítsük fel őket arra, hogy távolabbról szerezzék be táplálékukat. Fokozatosan csökkentjük a kihelyezett táplálék mennyiségét, majd teljesen hagyjuk el. Vízimadarakat azonban soha ne etessünk! Ha ezeket az egyszerű szabályokat betartjuk, évről-évre hűségeen visszatérő madárvendégeinkben gyönyörködhetünk.

Ákár kész madáreléség-keveréket vásárolunk, akár házilag készítünk nekik eledelt, a legfontosabb az, hogy megbízható, jó minőségűt vegyünk. Ügyeljünk arra, hogy a madárelédel is megromolhat – annyit helyezünk ki, amennyit az etetőre járó madarak elfogyasztanak. Rendszeresen ellenőrizzük és pótoljuk a fogyást. Érdemes kézzel „átfésülni” a magokat, sokszor csak a héjuk marad ott. Ha kevesebb fagy, csökkentjük az adagot. Ha ritkábban van lehetőségünk az etetőt feltölteni, helyezzünk ki nagyobb etetőt (pl. parkokba, hétfégi telekre). A maradék cinkegolyó zacskóban, mélyhűtőben tárolható.

A madárelédeleket három nagy csoportba sorolhatjuk – ezeket vegyesen érdemes az etetőnkbe helyezni, így többféle madárfajnak tudunk ételmezt biztosítani:

1. olajos magvak: fekete (ipari) napraforgó, köles, egyéb aprómagvak, kiegészítésnek dió, fekete dió, mogyoró
2. állati zsiradékok: cinkegolyó, faggyú, kacsá-, liba- vagy sertésháj, sertés zsírszalonna, lágsajt, vaj
3. gyümölcsök: alma, lehullott vagy a fákon hagyott gyümölcsök és bogycsók

Az olajos magvakkal táplálkozó madaraknak nem mindig elegendő a folyadékmenyiség a táplálékukban. Fagyos időben nincs esélyük folyadékforrást találni, ezért ivóvizet is biztosítsunk számukra, sekély madáritató vagy madárfürdő kihelyezésével.

A kertünkbe látogató madarakat soha ne etessük kenyérmorzsával! A kenyérmorzsza erjedésnek indul fogyasztásakor, és súlyos, akár halálos kimenetelű gyulladást idézhet elő a madarak emésztőrendszerében.

Házilag elkészíthető madáreléségek

Az állati eredetű zsiradékok magas energiatartalmúak és a gyengébb csőrű, kisebb testű, rovarokkal táplálkozó madaraknak (vörösbegy, rozsdafarkú, fekete rigó) megfelelő állagúak. Ők képtelenek a magokat feltörni, ezért a zsiradék és az alma a megfelelő táplálék nekik.

Vásárolhatunk bőrös kacsá- vagy libahajat, vagy faggyút, amely meleg vízbe áztatva képlékennyé válik, így magkeverékben is megforrathatjuk.

A vaj vagy a sóltan lágyabb sajtok olyan, mindenki számára elérhető zsiradékok, amelyekből házilag is készíthetünk cinkegolyót. Beletölthetjük a kiürült cinkegolyós hálóbá, vagy madáretetőbe is helyezhetjük.

Nyáron és ősszel gyűjthetjük a napraforgó tányérokot, amelyeket kiszárítva, szárral a földbe szúrva vagy felfűzve helyezhetünk ki. A gyümölcsöket szűrjük fel ágcsomokra, vagy kaphatók olyan etetők is, amelyeknek gyümölcs kihelyezésére alkalmas rúdja is van.

Milyen etetőben etessünk?

Sokféle etető kapható, az, hogy milyen típusút használunk, attól függ, hol etetjük a madarakat.

Erkélyen, ablakpárkányon a korláthoz, párkányhoz rögzített, kisebb méretű etetők vethetők be hatékonyan. Ha saját kerttel rendelkezünk, függő vagy álló etetőt is kihelyezhetünk, de akár a talajra is szórhatjuk az eleséget. Az etetési szezon végén érdemes az etetőt és az itatóédényt is alaposan kitakarítani.

Még néhány szempont a madarak táplálásához

Kertünk kialakításakor is sokat tehetünk a kerti madaraink érdekében. A fa- és bokorállomány megtervezésekor válasszunk olyan fajokat, amelyek táplálékkal szolgálnak a madaraknak: erdei fenyőt, lisztes-, madár- és barkóca berkenyét, vadcsersznyét, madárbirset, tüztöviset, galagonyát, kökényt vagy húsos somot.

Metszés során a cserjéken alakítsunk ki fészekrakásra alkalmas elágazásokat. Az avar meghagyása az avarszinten élő élőlények megtelepedését segíti, és odavonzza a fekete rigót. A sűrűbb bokrokban is szívesen fészkelnek és találnak menedéket a madarak. Gyümölcsfáinkon hagyjunk a madarak számára pár szem gyümölcsöt. Ha diófánk van, diót is hagyhatunk a fa alatt, azonban héját törjük fel.

Gondoskodásunkat egész évben meghálálják a madarak, akik évről-évre visszatérő vendégei lesznek az etetőinknek.

MÁTÉ ZSUZSANNA

Pomázi Ökókor

pomaziokokor@gmail.com

Ismerjen meg bennünket, találkozzunk januártól kéthetente hétfőn 18:00-kor, a Művelődési Házban!

A Mátyás sulí hírei

DÖK Mikulás

December első szombatján a DÖK szervezett felejthetetlen programot diákjainknak. A tornateremben kezdődött és fejeződött be a nap, ahol közösen énekeltünk és vártuk a Mikulást. A program során az osztályok megismerhették a világ országainak Mikulással kapcsolatos szokásait. Az utolsó állomáson pedig a DÖK Mikulás minden résztvevőt megajándékozott.

Köszönjük a DÖK-nek, patronáló pedagógusoknak, Beregszászi Katalinnak és a nyolcadik évfolyamnak az egész napos munkáját!

Mikulás kupa

Leendő elsőseinket idén is meglátogatta a Mikulás. A játékos sportvetélkedő után énekszóval hívták az ovisok a nagyszakállú télapót, aki minden ügyes gyermeknek kiosztotta a csomagját. Köszönet a nagylelkű támogatásért a Budakalászi Auchan áruháznak és a Gyümölcsliget Pomáz boltnak!

Ovis karácsony

Idén is meghívtuk az ovisokat karácsonyozni, ahogy már sok éve mindig. Műsorral a 2.b osztály készült, apró ajándékokat a 4. évfolyam készített a kicsiknek. A nagycsoportosok érdeklődve nézték a másodikosok előadását és nagy örömmel vették át a negyedikeseiktől az ajándékokat.

Köszönjük a felkészítő pedagógusok munkáját, a 2. b osztály lebilincselő előadását, a 4. évfolyam diákjainak és pedagógusainak kedves meglepetését.

Tankerületi matematikaverseny

Iskolánk tanulói közül többen részt vettek a Váci Tankerületi Központ Matematikaversenyén, amelynek döntőjét 2019. december 10-én rendezték a Váci Madách Imre Gimnáziumban.

ziomban. A három fordulós verseny döntőjébe 3 diákunk jutott be. Gradszák Márk (6. a), Knausz Kristóf (7. c) és Hoffmann Marcell (8. b) szép eredményeire valamennyien büszkék lehetünk. Marcell évfolyamában a legjobb lett, Márk harmadik helyen végzett, míg Kristóf az ötödik helyet szerezte meg. Gratulálunk mindannyiuknak!

Hírek a Német suliból

Decemberben is sok minden történt a Német suliban.

6-án reggel az iskolánkba érkező gyerekeket a Mikulás és a Krampusz várta, kezükben finom szaloncukrokkal. Régóta programja ez a diákönkormányzatnak, ami a gyerekeknek nagy örömet szerzett. Hagyományainkhoz híven megrendeztük iskolánkban az alsós és felsős Mikulás-kupákat is.

A 6. és 8.osztály érdeklődve hallgatta meg a Paks 2 néven Pomázra érkező interaktív előadást. Az interaktív tájékoztató kamion egy guruló bemutatóterem, amelyen látványos eszközök segítségével lehet megismerkedni az atomenergiával. A kiállítás az országot járva házhoz viszi az információt a nukleáris energia hazánkban betöltött szerepéről, a paksi atomerőműről, illetve az új blokkokkal kapcsolatos munkákról.

December 2-án az ötödikesek meglátogatták a kiállítást, ami rendhagyó történelemórának is tekinthető. TUTANHAMON – Rejtélye és Kincsei kiállítás egyedi módon mutatja be a sírfelvezetésének történetét. 2000 m²-en több,

mint 1000 kiállítási tárgy, grafika, videók, és audioguide mutatja be most először Tutanhamon sírjának felfedezése óta a kincseket és a temetkezési tárgyakat olyan elrendezésben, ahogyan azokra rataláltak 1922-ben.

Végül természetesen karácsonyi ünnepséget is tartottunk, ahol a Pomázi Német Nemzetiségi Önkormányzat jóvoltából ajándékot is kaptak a gyerekek. A meglepetést elnökszorong, Vargáné Selley Mária adta át. Köszönjük szépen.

BALOG ILONA KATALIN

A TWMI zongoristáinak újabb sikerei

IX. Ferenczy György Nemzetközi Zongoraverseny – Miskuly Dóra Napsugár Dicséző oklevél, Pávó Anna Zsófia Különdíj, Gilice Teréz tanári díj

2019. november 28–december 1. között immár kilencedik alkalommal rendezték meg Budapesten a Ferenczy György Zongoraversenyt, ahol iskolánkat MISZKULY DÓRA NAPSUGÁR (2. korcsoport) és PÁVÓ ANNA ZSÓFIA (4. korcsoport) képviselte. A verseny minden évben megrendezésre kerül felváltva Magyarország és Lengyelország között, ahol a magasabb korcsoportokban Chopin-művekkel készülnek a

zongoristák. Idén a budapesti versenyre több mint kétszázan jelentkezték, akiket két különböző helyszínen párhuzamosan hallgatott meg a neves magyar és külföldi zongoraművésznarókból álló zsűri. Örömmel tudatjuk, hogy növendékeink ezen a magas szakmai színvonalú, rangos versenyen is nagyon szép eredményeket értek el: **Miskuly Dóra Napsugár műsoráért DICSÉRŐ OKLEVELET** kapott,

Pávó Anna Zsófia

a Chopin-mű előadásáért **KÜLÖNDÍJBAN** részesült. A gyerekek tanára: **GILICE TERÉZ** pedig sikeres felkészítő munkájáért **TANÁRI DÍJAT** vehetett át.

Szeretettel gratulálunk!

Beszámoló az őszi TWMI napokról

November 15-16-án hetedik alkalommal rendezte meg iskolánk az Országos Zeneiskolai Szaxofonversenyt. A megmérettetésre 37 intézményből 56 növendék jelentkezett. A versenyen 5 kategóriában osztott díjat a 3 tagú bíráló bizottság. Nagy örömről számolunk Imre Lili növendékünk és tanára Pozsár Eszter, a Pozsár Eszter: Eső után című mű ősbemutatójának előadásáért és betanításáért különdíjat kapott. Gratulálunk a résztvevőknek, a díjazottnak, köszönjük a zsűri és nem utolsósorban iskolánk azon tanárainak munkáját, akik a szervezésben és lebonyolításban részt vettek.

Prücsökzene koncertünk idén is a kisebbekhez szólt, az ősz dalaival, táncjaival „Ettem szőlőt most érik” címmel. Szólt az ének, húzták a hegedűvonót, pengették a nagybögőt, és ropták a táncot kicsik és szülei egyaránt. A koncertek végén a várva várt uzsonna: ka-

kedden a népzene képviselte magát. Először tambura zenekarunk Pomáz környéki szerb dallamokat játszott, majd csatlakoztak a nagyobbak, és közösen húzták a talpalávát Pozsonyi Dávid tanár úr vezetésével.

Ezután lépett színpadra a Babra zenekar. Koncertjükön magyarországi délszláv, valamint balkáni dallamok csendültek fel. Az együttes 2013-ban alakult, számos koncertet adtak azóta határon innen és túl.

A jazz napon „Bartók és Kodály zenei univerzumának megjelenése a kortárs improvizációban” címmel Binder Károly (zongora) és Borbély Mihály (fúvós hangszerek) interaktív előadását hallhatta a közönség.

Nagy megtiszteltetés, hogy iskolánk vendégül láthatta e két nagyszerű, világhírű jazz muzsikust. Az előadók azt kívánták bemutatni, hogy a kárpát-medencei népek zenéje miként jelenik meg a jazz improvizációkban.

Szándékuk, hogy közelebb hozzák a jazz világot a fiatalok számára, bizonyosan megvalósult, intenzív és izgalmas ritmus és hangzásvilágot varázsoltak nekünk. A rendkívül szuggesztív előadásban segítségükre voltak a hangszerek: a szoprán szaxofon, a tárogató, az addig ismeretlen különleges fúvós hangszer a fujara, valamint természetesen a zongora. Előadásukat és koncertjüket a jazz tanszak növendékeinek jazz műsora követte.

Újfent nagy sikert aratott a Tanárok másképpen hangversenyünk. A könnyedebb és vidámabb hangulat garantált ilyenkor. Re-

méljük a közönség legalább annyira élvezte az előadást, mint mi, az előadók.

Az őszi Teleki-Wattay Művészeti napok záró rendezvénye a Rézkarok című interaktív előadás volt, amelyen Széplaki Zoltán tanár úr a rézfúvós hangszerek világába kalauzolta el a közönséget. Sok érdeklődést tudhattunk meg, hogy vajon milyen hosszú egy kürt, ha kitekernénk a hajlított csövét, vagy hogy hányszor szólal meg a hangszer őse a Gyűrűk ura című filmben. A trombita születésének bemutatásával két évezredes utazást tehattünk a zenetörténetben.

lács, alma, tea várta a gyerekeket, fokozva a megelégedettséget, jókedvet.

Az őszi TWMI napok rendezvénysorozat hétfői eseménye a képzőművészet tanszak kiállítás megnyitóját volt. A tanszak növendékeinek munkái a „Rész és egész” gondolatkörét járták be. Tanárunk Haranginé Csuta Anna vezető gondolatai segítettek, ez vajon miképpen látható, és értelmezhető a képeken. Első alkalommal kapcsolódott össze a képzőművészet és a mozgás művészete: A témát a tánc nyelvén a Modern tánc szak 3 növendékének improvizációs produkciója jelenítette meg.

Kutyatartás télen

Milyen a jó kutyaház?

- ▶ Lehetőleg szalma legyen a házban ne pedig takaró, mivel a takaró nehezen szárad meg hideg időben. Így könnyen kihűlhet a kutya, amiről a későbbiekben lesz szó. Mindkét esetben nagyon fontos, hogy rendszeresen ellenőrizd a nedvességet a házban és cseréld a takarót és a szalmát is. Nem utolsó sorban a benne levő paraziták elleni védekezés miatt.
- ▶ A megfelelő kutyaház jól szigetelt, eső és szél védett, a kutya méreteihez mérten megfelelő nagyságú.
- ▶ A bejárat ideális fekvése a keleti vagy a nyugati oldal.
- ▶ Az ideális méretű házban a kényelmes fekvésen kívül még fel tud állni és körbe tud forogni.
- ▶ Figyelni kell a felázásra is, vagyis lehetőleg téglán vagy lábakon álljon, de ne túl magas, hogy be tudjon belépni.
- ▶ Még az is nagyon fontos, hogy a kertben központi helyen legyen. Lehetőleg lássa a kaput és a házat is. Így hideg időben csak a nagyon fontos történések miatt kell kijönnie a házból.
- ▶ Nem esett még szó az ajtóról. A kutya számára a legjobb, ha átlátszó hőfüggőnyt tesz fel. A meleg benn marad és a tisztítása is könnyebb, mint a padlószőnyeg darabnak. Nem utolsó sorban átlát rajta.

Élet kinn az udvaron

Minden kutyas, aki az udvaron tölti minden napjait az időjárás viszontagságainak van kitéve. Minden évszaknak megvan a maga szépsége és sajnos a negatív hatása is az élő szervezetre. Sok minden függ a kutyas fizikai állapotától és életkorától is.

Minél idősebb annál nagyobb esély van arra, hogy elesik és nehezen vagy már egyáltalán nem tud felállni a hideg csúszós talajon. Ezért elengedhetetlen, hogy megbizonyosodjunk róla, hogy biztos helyen legyen.

Fajtától is függ, hogy milyenek az igényei. Ezért feltétlen tisztában kell lenned a fajtára jellemző tulajdonságokkal. Melyik bírja

jobban a hideget, melyik kevésbé. Persze ez egyenként is változhat valamelyest, vagy örökbefogadott kutyas esetén a megszokás is sokat jelenthet.

Ezért minden esetben rendkívül fontos pár alapszabály betartása kinti tartás esetén:

- ▶ Tartós megkötést a törvény is tiltja, de hideg időben ez életveszélyes állapotot is előidézhet. A feltekeredett lánc miatt lehet, hogy képtelen eljutni a házáig és halálra fagyhat.

Ha az alábbi tüneteket tapasztalod kutyusodon, akkor feltétlen cselekedned kell!

- ▶ Levert, reszket, nem mozog, nem éber és az ínye is fakó, kábult, lassú a légzése, esetleg a légzése is lassú.

Első lépés: Ne ess pánikba!

Második lépés: Vidd azonnal meleg helyre és kezd el megszáritani a testét. Tekerd törölközőbe és masszírozd át az egész testét. Amikor a törölköző átázott cseréld szárazra. Száradás után plédbe tekerd be, hogy kezdjen el felmelegedni. Belülről is melegítheted kézmeleg folyadékkal. Alkoholt adni tilos!

Harmadik lépés: Felmelegedés után, de a takaróval bebugyolálva előre befűtött autóval vidd el orvoshoz.

Akár már a második lépés közben hívhatod az orvost. Lehet ő hamarabb ér hozzátok, mint te a kutyussal be a rendelőbe.

POMÁZI ÁLLATVÉDŐ ÉS ÁLLATSEGÍTŐ EGYESÜLET

Gólyahírek

Városunk újszülött lakóit köszöntjük itt lapunk hasábjain is, megosztva a szülők, hozzátartozók boldogságát. Hiszen az öröm valóban mindannyiunké. Kedves nagyon-nagyon ifjú pomázi polgárok! Boldog, hosszú életet kívánunk!

Oláh Olívia	2019.10.23
Szlávik Máté	2019.11.11
Gálfalvi Sándor	2019.11.13
Dózsa Lilien Tímea	2019.11.15
Horváth-Gusztter Gréti	2019.12.06
Krizbai Csanád Ágoston	2019.12.07
Nagy Liza	2019.12.10

Állandó programok a Művelődési Házban 2020

Hétfő

TIPEGŐ

10.00–11.00 Az anya-gyermek kapcsolat elmélyítése. Intim együttlét a zene, a mozgás és az érintés útján

VIDÁM ANGOL NYELVTANFOLYAM GYEREKEKNEK

16.00–18.00 Telefon: 06-70-628-5850

ASZTALI TENISZ

17.30–19.30 Telefon: 06-30-642-0931

HATHA JÓGA

18.30–20.00 Peszleg Ágnes jóga oktatóval
Telefon: 06-30-433-8504

INGYENES JOGSEGÉLY SZOLGÁLAT

17.00–19.00 (Kéthetente a hónap első és harmadik hétfőjén)

Kedd

BABA ANGOL

9.30–10.30 Nyelvtanulás játékosan, sikerélménnyel, egy különleges módszerrel
Telefon: 06-70-628-5850

SZENIOR ÖRÖMTÁNC

10.00–11.30

KÁRTYAKLUB

16.00–19.00 Telefon: 06-20-910-4269

NUAGE TÁNCISKOLA

16.00–20.00

FELNŐTT, GYERMEK ÉS NŐI ÖNVÉDELMI EDZÉSEK

18.00–19.00

GYÓGYTORNÁ

18.30–19.30 Telefon: 06-20-398-9583

Szerda

SZENIOR EGVENSÚLYTRÉNING

9.00–10.00

POMÁZI BAUHAUS FESTŐISKOLA

10.00–13.00 (kéthetente)

KARATE

17.00–19.00 Telefon: 06-20-775-1659

HATHA JÓGA

18.30–20.00 Peszleg Ágnes jóga oktatóval
Telefon: 06-30-433-8504

Csütörtök

SZENIOR ÖRÖMTÁNC

10.00–11.30

DALKÖR

16.00–17.00 Telefon: 06-20-915-3013

GYÓGYTORNÁ

18.30–19.30 Telefon: 06-20-398-9583

Péntek

KARATE

18.00–19.30 Telefon: 06-20-775-1659

Vasárnap

NOSZTALGIA

14.30–19.30 (kéthetente)

István Király Gyógyszertár

Cím: 2013 Pomáz,
Kossuth u. 15.

Telefon: 26-325-462

Nyitva tartás:

Hétfőn és csütörtökön: 7-19-ig

Kedden, szerdán és

pénteken: 7-18-ig.

Szombaton: 8-13-ig.

A gyógyszertárak vasárnapi és ünnepi ügyelete

István Király (Pomáz)
Január 12.
8-20 óráig

Kőhegy (Pomáz)
Január 19.
16-20 óráig

Viktória (Budakalász)
Január 26.
8-20 óráig

Kedves Partnerünk!

Továbbra is várjuk megrendeléseiket a megadott elérhetőségeken.
Üdvözlettel: a Pomázi Polgár szerkesztősége

Pomázi Polgár hirdetési tarifák

Méret	nettó	+áfa	bruttó	színes
1/1 (210 x 297 mm) + 3 mm kifutó	40 000	10 800	50 800	60 960
1/2 (178 x 134 mm)	20 000	5 400	25 400	30 480
1/4 (86,5 x 134 mm)	10 000	2 700	12 700	15 240
1/8 (86,5 x 64,5 mm)	5 250	1 415	6 665	8 000
1/16 (41 x 64,5 mm)	2 700	730	3 430	4 115
1/32 (41 x 30 mm)	1 350	365	1 715	2 055

Vörösmarty Gyógyszertár

Cím: 2013.Pomáz
Vörösmarty u. 12.

Tel: 06 26 326-402

Nyitva tartás :

Hétfőtől -péntekig:

8-18 óráig

Szombaton:

8-12 óráig

Kőhegy Gyógyszertár

2013 Pomáz,

Jankovich Gy. u. 2.

Nyitva: hétfő-péntek
8-19 óráig

Szombat 8-13 óráig

Telefon: 26-326-240,
26-786-825

www.kohegy.hu

patika@kohegy.hu

Biozöldségek
a piacon,
és kosaras
rendszerben!

20/498-5672

Szeretné megtalálni
problémáira a megoldást?
Tanácsolnának érzi magát,
elakadt és nem tud
továbblépni?

Jobban meg akarja érteni
önmagát és környezetét?
Ebben segít Önnek a tarot
kártya és a cigány kártya.
A kártyák nyújtotta útmutatással az Ön személyiségére
hangolódva, érzékeny és
intelligens hozzáállással,
partnerként segíték Önnek,
hogy minél teljesebb,
boldogabb életet éljen.

dr. Gócz Andrea
06 30/ 394 38 27

LKe 3-as övezetben,
1435 nm-es

közművesített telek eladó
a református templomhoz
közel, csendes helyen,
szép kilátással.
Telefon: 20-373-1676

REDŐNYÖK

(Alumínium, fa, műanyag)
Szalagfüggönyök, harmonikaajtók,
napellenzők, szunyoghálók,
fixes és mozgatható kivitelben
reluxa, roletták,
gurtncserék, javítások
EGÉSZ NAP
Tel: 06-30-987-1237

RITMUS
KIÁLLÍTÁS
A MAGYAR KULTÚRA
NAPJÁRA
pomázi alkotóművészek
részvételével
megnyitó: 2020. 01. 20. 18 ó.
A Zeneiskola kamaratermében
egy hónapig látható.

Bojler szervíz

Hajdu és olasz bojlerlek
javítását, cseréjét,
vízkötelenítését vállalom a
hét bármely napján.
Tel: 06307086052

Villanyszerelés

- elektromos hibaelhárítás,
- szarobvízyék (biztosítékátábla, konnektorok, kapcsolók cseréje)
- fogyasztók szakszerű beiktatása,
- bojlerlek javítása-vízköteltenítése,
- lámpatestek szerelése-javítása,

Tel: 06-30/879-0635

Evangélikus istentisztelet

Ideje: minden hónap
1. és 3. vasárnapján
8.30-tól,

helye: református
gyülekezeti terem
(Pomáz, Hősök tere 1.),
lelkész:

Horváth-Hegyi Olivér
(Szentendre, Bükkös part 2.)
Tel.: +36-20-824-2789
E-mail: oliver.horvath-
hegyi@lutheran.hu

A református gyülekezet állandó alkalmai:

Hétfő: 9.30 baba-mama kör
(a hónap első és harmadik hétfőjén)
17.00 imaóra (páratlan heteken)
18.00 énekkari próba
Kedd: 18.00 kékkereszt
Szerda: 18.00 biblióra
Péntek: 19.00 ifj. biblióra
Vasárnap: 10.30 istentisztelet,
10.30 gyermek istentisztelet

Nyilas Zoltán
Református esperes
Lelkészi Hivatal:
2013 Pomáz, Hősök tere 1.
pomaz-csobanka@reformatus.hu
Tel: 26/325-297

Római katolikus miserend

Vasárnap

8:00: Pomáz - templom
11:00: Pomáz - Szent. Miklós
káporna (Karitás Ház)
(9:30 Csobánka, templom)
18:00: Pomáz - templom

Hétköznap

Hétfő, Csütörtök: 7:00
Kedd, Péntek: 18:00
Szombat: 18:00 (vasárnapi
előesti mise)
(szombat, vasárnap: nyáron
19:00-tól)

Lejtényi Emánuel
plébániai kormányzó

Görögkatolikus Parókia Istentiszteletei

a Szent Miklós kápolnában
(Karitás Ház)
vasárnap
9.00 Szent Liturgia
szerda
18.00 Szent Liturgia
1-2-3. péntek
18.00 Vecsernye
Dr. Mosolygó Péter
parókus
Lelkészi Hivatal:
2013 Pomáz, Ond u. 2.
06-30-316-6345
pomaz.gorogkatolikus.hu

Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt.

2020. évi szelektív hulladékgyűjtési naptár - Pomáz I. negyedév

január			február			március		
1	sze		1	szó		1	v	
2	cs	Cs1	2	v		2	h	
3	p	P1	3	h		3	k	
4	szó		4	k		4	sze	
5	v		5	sze		5	cs	Cs2
6	h		6	cs	Cs2	6	p	P2
7	k		7	p	P2	7	szó	
8	sze		8	szó		8	v	
9	cs	Cs2	9	v		9	h	
10	p	P2	10	h		10	k	
11	szó		11	k		11	sze	
12	v		12	sze		12	cs	Cs3
13	h		13	cs	Cs3	13	p	P3
14	k		14	p	P3	14	szó	
15	sze		15	szó		15	v	
16	cs	Cs3	16	v		16	h	
17	p	P3	17	h		17	k	
18	szó		18	k		18	sze	
19	v		19	sze		19	cs	Cs4
20	h		20	cs	Cs4	20	p	P4
21	k		21	p	P4	21	szó	
22	sze		22	szó		22	v	
23	cs	Cs4	23	v		23	h	
24	p	P4	24	h		24	k	
25	szó		25	k		25	sze	
26	v		26	sze		26	cs	Cs1
27	h		27	cs	Cs1	27	p	P1
28	k		28	p	P1	28	szó	
29	sze		29	sz		29	v	
30	cs	Cs1				30	h	
31	p	P1				31	k	
Ünnepnapok								
Szállítási nap								

Kedves Pomáziak!
Az utcanévjegyzék elérhető a város honlapján a www.pomaz.hu címen.